

de maaske ere satte for lavt, men saa vil der til Gengæld være andre, hvor Summerne ere satte for højt. Men nu siger det ærede Medlem, at Retsreformen efter dette Forslag vil komme til at koste godt og vel 1 Mill. Kr. Det er underligt at høre, thi da vi havde Sagen til første Behandling her, vist for en Maanedes Tid siden, havde det ærede Medlem regnet ud, at Retsreformen vilde komme til at koste 800,000 Kr. Nu er det pludselig blevet til 1 Mill. Kr. Jeg ved ikke, hvilke af de Ændringsforslag, som siden ere fremkomne, der skal medføre en aarlig Udgift af 200,000 Kroner.

Det ærede Medlem mener, at jeg tager fejl, naar jeg i min Skrivelse til Fællesudvalget har gjort gældende, at de nuværende Retslokaler nok kunne slaa til. Jeg skal derom nævne, at jeg med Hensyn til Lokalerne i Viborg, som jeg ikke har nogen aldeles tydelig Erindring om, netop i Skrivelserne har anført, at jeg har nogen Tvivl, men dog mener, at man bør gøre Forsøget. Men med Hensyn til de Lokaler, der findes i København, nærer jeg slet ingen Tvivl om, at man meget vel kan komme igennem med dem. Det er slet ikke nødvendigt — og i adskillige Lande finder det heller ikke Sted —, at have saa umaadelig store Retslokaler, som man for Eksempel har i Bryssel, hvor man har en Retsbygning, der saa vidt jeg har hørt, har kostet 40 Mill. Frs. at bygge. Man kan meget vel hjælpe sig med betydeligt mindre, og jeg tror ogsaa, det nok skal vise sig, at vi her hjemme, hvad Østre Landsret angaar, ville kunne hjælpe os med de Lokaler, vi have, hvorom jo er at bemærke, at Kriminal- og Politirettens store Mødesal bliver overflødig for Københavns Byret og saa vil kunne anvendes for Landsrettens Vedkommende sammen med andre Lokaler.

Det ærede Medlem udtalte, at jeg i min Skrivelse havde sagt, at Retslokalerne ikke vilde slaa til til Underretterne. Det er en Fejltagelse, det staar der ikke et Ord om i Skrivelserne, tværtimod. Jeg er sikker paa, at rundt om ved Underretterne, ville Retslokalerne alle Vegne kunne slaa til. Det, jeg har udtalt om, at det er muligt, at de Lokaler, som nu findes for Underretterne, ikke ville kunne være tilstrækkelige, sigter til deres Benyttelse af Landsretten, naar den sættes paa Bitingstederne. Jeg antager, at de fleste Steder ville være tilstrækkelig store, men skulde der være Steder, hvor de ikke vare tilstrækkelig store, ja, saa vil der jo

altid i saadanne Byer, hvor man kan tænke sig, at det er rimeligt, at der oprettes Bitingsteder — saadanne Byer som Slagelse, Odense, Nykøbing paa Falster, Aarhus, Aalborg og lignende Steder — altid være Lokaler af en saadan Størrelse at faa til Leje for en rimelig Pris, at der ikke paa nogen Maade behøver at opføres ny Bygninger. Jeg er i det hele taget og har altid været imod, at Staten skal opføre Bygninger, hvor det er ganske overflødigt.

Det ærede Medlem talte derefter om Nævningerne og udtalte, at den Indstilling, der nu foreligger, er en Sejr for Landstingets Standpunkt. Det er jo ikke rigtigt. Landstingets Standpunkt var, at Udvalgene, der sammensætte Nævningelisterne, skulde bestaa af 3 Personer, 1 valgt af Overrigtheden, 1 af Dommerne og 1 af Kommunalbestyrelsen. Det Forslag, der nu foreligger, gaar ud paa en Udjævning, paa at mødes paa Halvvejen mellem det oprindelige Lovforslag og Landstingets Forslag. Det er ikke nogen Sejr for nogen af Parterne. Men det, der er opnaaet derved, er, at Folkemagten gennem de kommunale Raad har faaet Hovedindflydelsen paa Valget af Nævningerne. Og der komme vi til det Punkt, hvor jeg ikke tror, at jeg nogen Sinde vil blive enig med det ærede Medlem. Det ærede Medlems Ideal er jo nemlig at have Partinævninger eller Klassenævninger. Jeg føler mig overbevist om, at den Retspleje, der skulde administreres gennem Partinævninger eller Klassenævninger, vilde blive en ren Karikatur af al Retspleje. Det, man skal have, og det, som Grundloven har tænkt paa, har paa ingen Maade været noget saadant. Det har været det, at Lægmandene, den almindelige Befolkning, gennem Nævningerne, gennem det folkelige Element, de bragte ind i Retsplejen, skulde staa som en Modvægt lige overfor de retskyndige Dommere. Og det er det, som ogsaa det foreliggende Udjævningsforslag tilfulde opfylder.

Jeg skal for øvrigt, idet jeg her kommer til at bruge Ordet „folkelig“, bemærke, at det har moret mig meget at læse i Mindretallets Betænkning fra Fællesudvalget, at det er dem, der fægte eller have fægtet for de folkelige Principper, for de „folkelige Grundsætninger“. Jeg tror rigtignok, man kan sige meget om det Forslag, der er vedtaget her i Tinget, og som jeg ogsaa i sin Tid har anbefalet og givet min Stemme. Man kan sige, at det var moderne, at det var videnskabeligt indrettet, at det var systematisk gennemført, man kan sige